తెలుపు గొప్పది

సాధారణంగా ఆ ఊరికి కొత్తవారెవరొచ్చినా వారు కృష్ణారావుగారింట బసచేసి వారి ఆతిథ్యాన్ని పొందవలసిందే! చాలా కాలంగా అది రివాజుగా ఉంటోంది. అందువల్ల ఆయన మాటలు హుస్సేన్ కాశ్చర్యం కలిగించాయి.

కృష్ణారావుగారికి జాతి, మత, కుల వివక్షత లేదనడానికి ప్రత్యక్ష సాక్షి హుస్సేన్! అతడాయనకు నమ్మినబంటు. ఊళ్ళో కెవరైనా వచ్చినప్పుడు హుస్సేన్ ద్వారా ఆయనకు కబురు వెడుతుంది. ఆ కబురు అనుమతి కోసం కాదు. లాంఛనప్రాయం.. అంతే! ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ విలియమ్స్ తన గడప తొక్కడానికి వీల్లేదని ఆ రోజు కృష్ణారావుగారనేసరికి హుస్సేన్ దెబ్బ తినడూ మరి...

"అయితే ఇప్పుడేం చేయాలి బాబూ! మునసబుగారు ఎకాఎకీని ఆయన్ను మన ఇంటికి తీసుకొచ్చేస్తున్నారు." అన్నాడు హుస్సేన్ కంగారుగా.

ఆయన ఏదో అనబోయేలోగా విలియమ్స్‌ని వెంటబెట్టుకుని అక్కడకు రానే వచ్చాడు మునసబుగారు. ఇబ్బందిగా వాళ్ళకు ఎదురు వెళ్ళాడు కృష్ణారావుగారు. మున్సబుగారు విలియమ్స్‌ని ఆయనకు పరిచయం చేశాడు.

"మనిషిని చూడ్డం ఇదే అయినా మీ పేరు నాకు తెలుసు. మీ గురించి నాకు చాలా విశేషాలు తెలుసు" అన్నాడు కృష్ణారావు ఇంగ్లీషులో.

"మీ గురించీ నేను విన్నాను..ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు మీ నిర్వహణలో జరుగుతున్నాయని విని.. మిమ్మల్ని చూడ్డం కూడా నా కార్యక్రమంలో ఓ భాగంగా మలచుకుని ఇక్కడకు వచ్చాను" అన్నాడు విలియమ్స్ గౌరవపురస్కరంగా..ఆంగ్లంలోనే. అక్కణ్ణించి వారిరువురూ ఆంగ్లంలోనే సంభాషణ కొనసాగించారు.

"మిస్టర్ విలియమ్స్! మీకు నా మీదున్న గౌరవానికి చాలా సంతోషం అయితే నేనిలా నిర్మొహమాటంగా అంటున్నానని ఏమీ అనుకోకండి. మా ఇల్లు ఎందరినో ఆహ్వానించి ఆదరించింది. కానీ మిమ్మల్ని ఆహ్వానించదు.ఆదరించదు.." అన్నాడు కృష్ణారావు.

విలియమ్స్ తెల్లబోయాడు. మునసబు ముక్కున వేలేసుకున్నాడు. కృష్ణారావుగారలా మాట్లాడగా వినడం అదే తొలి అనుభవమాయనకు.

"కారణం తెలుసుకోవచ్చా!" అన్నాడు విలియమ్స్ నవ్వడానికి ప్రయత్నిస్తూ. ఒకోసారి కొందరు సంభాషణ ఇలా ప్రారంభించి దాన్ని తమాషాగా జోక్‌గా మార్చి అటుపైన ఆత్మీయత కురిపించడం అతనికి అనుభవంలో ఉంది.

"సర్వమానవ సమానత్వాన్ని గుర్తించని వాళ్ళనీ - అలా గుర్తించని వాళ్ళలో స్నేహం చేసే వాళ్ళనీ నేను ద్వేషిస్తాను" అన్నాడు కృష్ణారావు.

కృష్ణారావు చెప్పదల్చుకున్నదేదో సీరియస్‌గానే చెబుతున్నాడని విలియమ్స్‌కీ అర్థమయింది. "నేనలాంటి పని ఏదైనా చేశానా?" అన్నాడు.

"మీరు దక్షిణాఫ్రికా వెళ్లి అక్కడ టెన్నిస్ ఆడారు. అక్కడ పోటీల్లో పాల్గొన్నారు." అన్నాడు కృష్ణారావు.

"అయితే"?

"ఆ దేశం తెల్లవాళ్ళనీ, నల్లవాళ్ళనీ వేరుగా చూస్తుంది. మా దేశం నుంచి ఎవ్వరూ ఆ దేశపు క్రీడల్లో పాల్గొనడానికి వెళ్లరు. ఎన్నో పశ్చిమ దేశాలు కూడా అనేక ఆర్థిక, రాజకీయ, క్రీడారంగాల్లో ఆ దేశాన్ని బహిష్కరించాయి. మీరు బ్రిటన్‌లో మంచి టెన్నిస్ ఆటగాళ్ళు. మీరు దక్షిణాఫ్రికా వెళ్ళి టెన్నిస్ పోటీల్లో పాల్గొన్నట్లు పేపర్లో చదివాను. ఇటీవల టూరిస్టుగా ఈ ప్రాంతాలకు వస్తున్నట్లు కూడా స్పోర్ట్సు కాలమ్స్‌లో చూశాను" అన్నాడు కృష్ణారావు.

ఆ ఊరు యాత్రీకులకో ఆకర్షణ! రెండేళ్ళ క్రితం..ఆర్కియాలజీ డిపార్టుమెంటు వారి త్రవ్వకాలలో అక్కడో పెద్ద శివాలయం బయట పడింది.

కృష్ణారావుగారి మాటలకు విలియమ్స్ ముఖం కందగడ్డలా అయింది. "నేనో మాట చెప్పనా?" అన్నాడు. ఆయన తలాడించగానే "గంగా నదిలో పాపాత్ముడు మునిగితే పాపాలు పోతాయంటారు మీరు. అంటే దానర్థం పాపాలన్నీ గంగలో ఉండిపోతాయనా? తరతరాలుగా గంగ పాపభూయిష్టమై పోతోందా?" అన్నాడతను.

కృష్ణారావు మాట్లాడలేదు.

అప్పుడు విలియమ్స్ మళ్ళీ - "మీ దేశం అంటరానితనాన్నింకా పాటిస్తూనే ఉంది. అందుకని పశ్చిమ దేశాలన్నీ మీతో సంబంధ బాంధవ్యాలు తెంచుకోవాలా?"

"మా దేశం అంటరానితనాన్ని నిషేధించింది. ప్రజలే కొందరింకా అజ్ఞానంలో ఉండి దాన్నింకా పాటిస్తున్నారు. అంతే!"

"మీరూ అలాంటి అజ్ఞానంలోనే ఉన్నారని నా అనుమానం...."

"మీరలాగనడం సహజం. ఎందుకంటే నేను మిమ్మల్ని అవమానించానని అనుమానిస్తున్నారు." అన్నాడు కృష్ణారావు తాపీగా.

విలియమ్స్ నవ్వి... "మీ దేశంలోనే ఓ కథ విన్నాను. ఓ అమాయకుడు పొరుగు రాష్ట్రం వెళ్లినప్పుడు ఎవరో అతన్ని కాళీ కడుపుతో ఎన్ని చపాతీలు తినగలవు అని అడిగాడుట. దానికా అమాయకుడు ఎనిమిది అన్నాట్ట. అప్పుడా అడిగినవాడు.. వెర్రివాడా.. ఒక చపాతీ తినేవరకే నీది కాళీ కడుపు. ఆ తర్వాత అది కాళీకడుపెలాగౌతుందీ అనడిగాట్ట...ఈ జోక్ ఆ అమాయకుడుడికి చాలా నచ్చి తిరిగి తన రాష్ట్రం వెళ్లేక తన మిత్రుల్ని కలుసుకుని వాళ్ళని మీలో ఎవరైనా సరే కాళీ కడుపుతో ఎన్ని చపాతీలు తినగలరో చెప్పండని అడిగాట్ట. మిత్రులందరూ నాలుగనీ, అయిదనీ. ఏడనీ, తొమ్మిదనీ రకరకాలుగా చెప్పారుట. అప్పుడా అమాయకుడు ముఖం మాడ్చుకుని..."మీలో ఎవ్వరూ ఎనిమిది అనలేదు. అని ఉంటే మంచి మంచి జోక్ చెప్పి ఉండేవాణ్ణి..." అన్నాట్ట. మీ దేశం నిండా ఈ కథలో లాంటి అమాయకులే ఉన్నారనీ - వాళ్ళే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నారనీ మిమ్మల్ని చూడగానే నాకు మరింత స్పష్టంగా తెలిసింది" అన్నాడు.

కృష్ణారావు కాస్త కోపంగా. "మీ ఉద్దేశ్యం?" అన్నాడు.

"ఆలోచించండి. నేను వస్తాను. నేను మిమ్మల్ని అవమానించానని మాత్రం అనుకోకండి..." అంటూ విలియమ్స్ అక్కణ్ణించి వెళ్ళిపోయాడు.

మిగతా వాళ్ళు కూడా వెళ్లేక కృష్ణారావు విలియమ్స్ అన్న మాటల గురించే ఆలోచించసాగాడు.

గంగానదిలో పాపాత్ముడు మునిగితే పాపం పోతోంది. అదెక్కడికి పోతోంది? ఎలా పోతోంది? అసలు పాపం ఎలా ఉంటుంది?

అసలీ విషయం చెప్పడంలో విలియమ్స్ ఉద్దేశ్యమేమిటి?

దక్షిణాఫ్రికా పాలకులు కొన్ని దుష్టశాసనాలు చేశారు. అందులో ప్రజల భాగమెంత? పాపాత్ముడి పాపం గంగకు మారదు. పాలకుల దుష్టత్వం ప్రజలకాపాదించరాదు. అయితే ఆ పాలకులెలా వచ్చారు?.. ప్రజల నుంచే కదా!

ప్రపంచం వెలివేస్తున్నా ఆ ప్రజలు పాలకులను మార్చరేం?

విలియమ్స్ చాలా లోతైన మనిషిలాగున్నాడు. అతడు భారతదేశ నాయకుల నేతృత్వాన్నే దెబ్బకొట్టే చపాతీల కథ చెప్పాడు. అయితే ఆ దెబ్బ ఎలాంటిది?

ఎంత ఆలోచించినా కృష్ణారావుకి విలియమ్స్ చెప్పిన కథ ఆంతర్యం బోధపడలేదు.

ఆయనింకా ఆలోచించేవాడేకానీ ఈలోగా ఆ ఊరికి చంద్రశేఖర్‌గారొచ్చాడు.. అదీ ఓ పరమార్థంతో!''

చంద్రశేఖరం గోవధ నిషేధోద్యమానికి ఆ చుట్టుపక్కల నాయకుడు. ఉపన్యాసధాటితో ప్రజల్ని ముగ్ధుల్ని చేయగల శక్తివంతుడాయన. దేశంలో గోవధ పెరిగిపోయిందనీ హిందూదేశపు ప్రస్తుత దౌర్భాగ్య స్థితికి అదీ ఒక కారణమనీ ఆయ ప్రతిచోటా చెబుతున్నాడు. ప్రజల్ని సమావేశ పరుస్తున్నాడు. గోవధను నిషేధిస్తూ ప్రభుత్వం శాసనం చేయాలన్నది ఆయన పట్టుదల.

కృష్ణారావు చంద్రశేఖరాన్ని సాదరంగా ఆహ్వానించాడు. చంద్రశేఖరం చేస్తున్న సేవను ప్రశంసించి..ఆ విషయంలో ఉడతా భక్తిగా తను చేస్తున్నదేమిటో కూడా వివరించాడు. ఇద్దరూ పరస్పరం ప్రశంసించుకున్నారు.

ఊళ్లో చంద్రశేఖరం గోవు ప్రాముఖ్యతనూ, జాతి మనుగడలో అనాది నుంచీ అది వహించిన ప్రముఖ పాత్ర గురించీ గ్రామస్థులకు చెప్పాడు. ప్రస్తుతం గోమాతకు పట్టిన దౌర్భాగ్యాన్ని కళ్ళ నీళ్ళు పుట్టేలా వర్ణించాడు. ఆయన ఉపన్యాసంలోని విశేషమేమిటంటే బాలురకూ, విద్యావిహీనులకూ కూడా ఆయన చేప్పే విషయాలు అవలీలగా అర్థమై పోతాయి.

ఆ రోజు రాత్రి చంద్రశేఖరం గౌరవార్థం మునసబు గారింట్లో ప్రత్యేకమైన విందు జరిగింది. దానికి కృష్ణారావు వెళ్లలేదు.

కృష్ణారావు మనుమడు ఎనిమిదేళ్ల వినోద్‌కు ఈ విషయమై అనుమానం వచ్చింది... ''తాతగారూ..మీరు విందుకి వెళ్లలేదేం?''

''ఉదయం చంద్రశేఖరంగారికి మన ఇంట విందు జరిగింది కదా...'' అన్నాడు కృష్ణారావు.

''అది కాదు తాతగారూ...మనసబుగారింటి విందుకు బయటి వాళ్లని కూడా పిలిచారు. మరి మిమ్మల్నెందుకు పిలవలేదు?'' అన్నాడు వినోద్, తన తాతయ్యను మునసబు చిన్నచూపు చూస్తున్నాడేమోనని ఆ చిన్న బుర్రలో అనుమానం కలిగింది.

''అది మాంసాహారపు విందు. మనం పూర్తిగా శాఖాహారులం కదా...అందుకని మునసబుగారు మన్ని పిలవలేదు...'' అన్నాడు కృష్ణారావు.

''చంద్రశేఖరంగారు మాంసం తింటారా?'' అన్నాడు వినోద్ ఆశ్చర్యంగా.

''అందులో ఆశ్చర్యమేముంది? మన దేశంలో కొన్ని కులాల వాళ్ళు మాంసం తింటారు. కొన్ని కులాల వాళ్ళు తినరు. ఇది మామూలే కదా!''

''అది కాదు తాతగారూ! చంద్రశేఖరంగారు గోవధ నిషేధించాలని ప్రచారం చేస్తున్నారు కదా..అందుకని ఆయన అసలు మాంసమే తినరనుకున్నాను'' అన్నాడు వినోద్.

కృష్ణారావు నవ్వి.. ''మాంసం తినడం తప్పు కాదు. గోమాంసం తినడం మాత్రం తప్పు''.

"మాంసమేదైనా ఒక్కటే కదా!" అన్నాడు వినోద్.

"అలా కాదు. మాంసం తింటున్నాం కదా అని మనిషి మనిషి మాంసం తినడుకదా. గోవు కూడా మనిషి వంటిదే" అన్నాడు కృష్ణారావు.

"ఇన్ని జంతువులుండగా గోవు ఒక్కటే మనిషిలాంటిదెందుకైంది?"

కృష్ణారావు విసుగ్గా... "ఎందుకేమిటి ..పెద్దలు చెప్పారుకాబట్టి!" అన్నాడు.

"పెద్దలలా ఎందుకు చెప్పారు చెప్మా? గేదె కూడా ఆవు లాంటిదే.. దాన్ని చంపి తినొచ్చన్నారు. మేక కూడా అంతే.. దానికీ ప్రాముఖ్యత లేదు. మరి ఆ సూత్రం ఎలా వచ్చింది?" అని పైకే గొణుక్కుంటూ ఉన్నట్లుండి.."ఆ తెలిసింది.." అన్నాడు.

కృష్ణారావు కుతూహలంగా మనుమడి వంక చూసి "ఏమిటి తెలిసిందో చెప్పు" అన్నాడు.

"సాధారణంగా ఆవులు తెల్లగా ఉంటాయి. మిగతా జంతువులు నల్లగా ఉంటాయి. అన్ని రంగుల్లోకీ గొప్పది తెలుపే కదా.. అందుకే పెద్దలు ఆవు గొప్పదీ, పవిత్రమైందీ అన్నారు..." అన్నాడు వినోద్.

కృష్ణారావు ఉలిక్కి పడ్డాడు. వినోద్ ఏమంటున్నాడు? జంతువుల్లో వర్ణభేదమా?

అవునుమరి - లేకుంటే ఇన్ని జంతువులుండగా గోవు ఒక్కటే గొప్ప దెలాగయింది?

గోవధ నిషేధం గురించి ఉపన్యాసాలిచ్చి ప్రజల్ని ఆవేశపరుసువ్నాడే, చంద్రశేఖరం ఈపూట మునసబు ఇంట్లో ఆప్యాయంగా మేక మాంసం భుజిస్తున్నాడు. మేష వధలోని పాపపుణ్యాల స్పృహ ఆయనకు కలిగినట్లే లేదు.

విలియమ్స్ చెప్పిన చపాతీల కథ గుర్తుకొచ్చింది కృష్ణారావుకు. ఎనిమిది అంటేనే జోక్ చెప్పగలనన్నాడా కథలోని అమాయకుడు. గోవధ అంటేనే జంతు హింస అంటున్నాడు చంద్రశేఖరం.

కృష్ణారావు ఆలోచనలు మరికాస్త లోతుగా వెళ్లాయి.

కులాంతర వివాహాలు ఇంకా ఈ దేశంలో గొప్ప విషయమే! మతాంతర వివాహాల విషయం చెప్పనే అక్కర్లేదు.

మనిషికీ మనిషికీ మధ్య ఎన్నో అంతరాలున్న భారతదేశ వాసులకు కేవలం తెలుపు నలుపుల తేడాలు పాటించే దక్షిణాఫ్రికాను తప్పుపట్టే అర్హత ఉన్నదా?

కృష్ణారావు చటుక్కున వినోద్‌ను ఎత్తుకుని ముద్దాడి..."బాగా చెప్పావు బాబూ. తెల్ల రంగును గౌరవించి దానికి బానిసత్వాన్ని నెరపడానికి సిద్ధపడే గుణం.. మన నరనరాలా వ్యాపించి ఉన్నది" అన్నాడు. ★

(ఉదయం వార పత్రిక - 5.2.'87)